

Učiteljski Tovariš

Stanovsko političsko glasilo J. U. U. — sekcije za Dravsko banovino v Ljubljani

Mesečna priloga »Prosveta«

Uredništvo in uprava: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6 I. Rokopisov ne vračamo. Ne frankiranih pism ne sprejemamo. Izhaja vsak četrtek. Naročnina letno 60 Din. za inozemstvo 80 Din. Člani sekcije J. U. U. plačajo list s članarino. Oglasi po ceniku in dogovoru, a ek. posebe. Pošt. ček. rač. 11.197. Telefon 3112

Enajsta glavna skupščina Jugoslovenskega učiteljskega udruženja v Beogradu.

Z likvidacijo poverjeništev in ustanovitvijo banovinskih sekcij je bila reorganizacija našega udruženja izvršena, izvršni odbor je moral tudi sam podati obračun o svojem dosedanjem delu in prejeti navodila za bodoče poslovno leto.

Državna skupščina se je vršila 23., 24. in 25. avgusta v Beogradu. Dne 22. avgusta je imel sejo glavni odbor, ki je pregledal in uredil vse predloge za skupščino in pripravil vse potrebno za uspešnejši potek skupščine.

Otvoritev skupščine.

Predsednik tov. Damjan Rašić je otvoril skupščino in prečital med navdušenim odobravanjem in ovacijami vladarju pozdrav Nj. Vel. kralja učiteljstvu. Po prečitaniu tega pozdrava so ovacije trajale še dolgo in se zopet ponovile, ko je predsednik predlagal naj pošlje skupščina naslednji

brzljavi pozdrav Nj. Vel. kralju.

Njegovemu Veličanstvu kralju Aleksandru I. Navdušeni z delom svojega priljubljenega kralja za uresničenje edinstvene in močne Jugoslavije pozdravljajo narodni učitelji s popolno vdanostjo največjega graditelja Jugoslavije.

Jugoslovenski učitelji izjavljajo, da bodo neumorno delovali za uresničenje onih idealov, ki jih je poudaril njihov kralj. — Predsednik Damjan V. Rašić.

Tudi ministrskemu predsedniku, armijskemu generalu Petru Živkoviću, je bil poslan brzljavi, v katerem ga učiteljstvo pozdravlja kot prvega sodelavca Nj. Vel. kralja.

Pozdrav gostov.

Po prečitaniu gornjih brzljavk je pozdravil predsednik goste.

Skupščino so posetili: zastopnik Nj. Vel. kralja general Pavlović, minister prosvete g. Boža Maksimović, rektor beograjske univerze g. Mitrović, zastopnik Profesorskega društva g. Boško Bošković, zastopnik SKJ gosp. Đura Paunković, mnogo drugih odličnih gostov in gotovo nad tisoč učiteljev(ice) iz vseh krajev Jugoslavije.

Govor predsednika JUU g. Damjana Rašića.

Po pozdravu gostov je podal tov. predsednik svoje poročilo, v katerem pravi:

Gospod odposlanec Nj. Vel. kralja, gospod minister, cenjeni gosti, tovariši in tovarišice! S to glavno skupščino Jugoslovenskega učiteljskega udruženja se končuje temeljita reorganizacija največjega uradniškega stanovskega udruženja. Vršiti se po končani likvidaciji poverjeništev, ki so bila osnovana na plemenski ali pokrajinski podlagi in po ustanovitvi banovinskih sekcij.

Z ukinitvijo poverjeništev so izginile vse one umetne meje tudi v formaciji naše organizacije, ki so jih postavili tlačitelji, katerim je moral biti jugoslovenski narod suženj skozi več stoletij.

Smoter zgodovinskih kraljevskih ukrepov z dne 6. januarja in 3. oktobra je: popolna okrepitev jugoslovenske države. Prišli so ti ukrepi po desetletju nezdravega strankarstva, ki je negovalo plemenske, pokrajinske in verske razlike, ki je razedinjevalo in grozilo obstanku države.

Iskreno je pozdravil te ukrepe ves narod, ker je uvidel v njih izhod iz nevdružne atmosfere, v katero smo padli in ki se je mogla izpremeniti samo in edino s tako močnimi kraljevimi ukrepi. Blagodejen vpliv teh ukrepov se opaža na vseh straneh državnega in narodnega življenja in vsa prizadevanja celokupnega naroda v konstruktivnem smislu so vzbudila najlepše nade za srečno bodočnost jugoslovenske domovine.

Ako v mislih pregledamo zgodovino Južnih Slovencev, polno težkih preizkušenj, nevarnega trpljenja, muk in suženjstva; ako obudimo spomin na krvave borbe za ujedinjenje od leta 1912. do 1919., v katerih so učitelji sijajno vršili najtežje naloge kot poveljniki vodov, čet in bataljonov in v katerih je naš narod spiral z lastno krvjo najlepše strani jugoslovenske zgodovine; ako primerjamo vse to z dogodki, ki so se odigrali v politični areni pri nas od ujedinjenja do 6. januarja, potem bomo razumeli veliko nevoljo vseh rodoljubov v prvi vrsti učiteljev, ki so vedno proti vsakemu razdvajanju, proti vsakemu političnemu delovanju, katerega obstoj temelji na kakršnihkoli razlikah med narodom.

Na prvem kongresu, ki se je vršil julija 1920. leta v Beogradu, se je izvršilo ujedinjenje plemenskih in pokrajinskih učiteljskih udruženj in ustanovilo centralno udruženje z imenom: »Udruženje jugoslovenskega

Lastnoročno pismo Nj. Vel. kralja učiteljstvu JUU

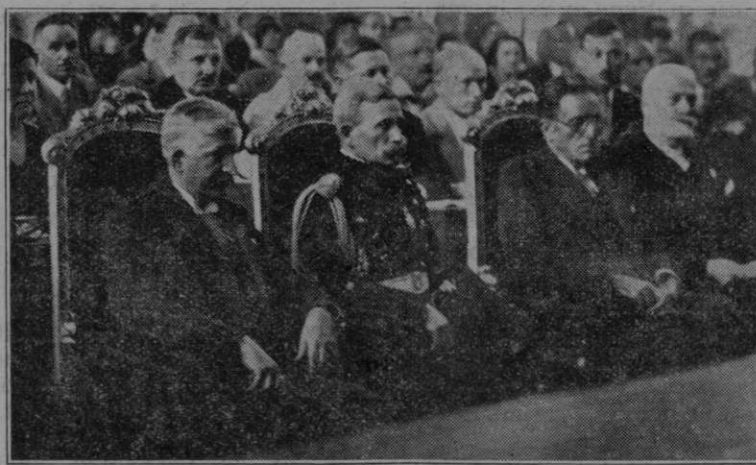

Jugoslovenski učitelji, prožeti ljubavljo prema stome narodu i stome mučenom ali uzvišenom pozivu, nermari u narodne duše, njegove nacionalne sreće i kulture.

Da bi u potpunosti odgovorili željama i nadama koje u njih polažu njihov kralj i narod, jugoslovensko učiteljsko udruženje, ujedinjujući sve današnje i buduće jugoslovenske učitelje, želi da bude: žiža prosvete, stub jugoslovenskog nacionalizma i potpora za sva lepa stremljenja u budućnosti Jugoslavije.

[Signature]

Na Beogradu, 20. VII. 1931.

Zastopnik Nj. Vel. kralja in minister prosvete na skupščini JUU.

Skupščina JUU v Beogradu.

učiteljstva» Ko je dalo učiteljstvo svojemu udruženju jugoslovensko ime, je že s tem dokazalo, da je na pravem potu. Z besedo »jugoslovenskega« se je poudarilo: da učiteljstva nič ne loči, da je eno, da mu je ideal jugoslovenstvo. Toda s tem je bila prilop-

ljena samo etiketa na staro vsebino, ker so ostala plemenska in pokrajinska udruženja taka; kakor so bila pred ujedinjenjem razen razširjenega teritorija srbskega udruženja.

Zakon od 3. oktobra 1929., ki je zbrisal vse meje iz preteklosti, ki je dal državi ime

Jugoslavija in jo razdelil na devet banovin, je rešil na posrečen način tudi reorganizacijo našega udruženja. Po razdelitvi države na banovine je moralo naše udruženje likvidirati poverjenišтва in ustanoviti banovinske sekcije. Da ni tega takoj izvršilo, sta krivi preteklost in tradicija, ki sta zelo ovirali izvršitev reforme.

Brezplodne borbe zaradi reorganizacije udruženja je presegal uradniški zakon z dne 1. aprila 1931., ki je predpisal, da sme imeti uradništvo, ki spada pod eden zakon za vso državo, samo eno udruženje z banovinskimi sekcijami.

Pravila našega udruženja, sprejeta na lanskem kongresu, so bila odobrena 14. maja t. l., ker so bila prikrojena po uradniškem zakonu. Po novih pravilih ima naše udruženje devet banovinskih sekcij in deseto za Beograd, Zemun in Pančevo.

Na likvidacijskih skupščinah poverjeništev se je sklepalo o njihovi imovini. V Beogradu in Zagrebu, kjer znaša premoženje po nekaj milijonov dinarjev, so pooblaščenec skupščine sklenile, da služi to v celoti šolanju učiteljskih otrok. Premoženje v Beogradu upravlja beograjska sekcija, a v Zagrebu poseben gospodarski odbor, ki je bil izvoljen na banovinski skupščini. Imovina ostalih poverjeništev je prepuščena banovinskim sekcijam v istih krajih.

Likvidacija poverjeništev je bila izvršena v zakonitem roku in zadnja banovinska skupščina je bila 2. avgusta. Vse skupščine so se izvršile v najlepšem redu in slogi. Pomirjenje v Zagrebu in pristop članov likvidiranih udruženj v novo sekcijo za Savsko banovino je pomemben dogodek v naši organizaciji.

Reorganizirano Jugoslovensko učiteljsko udruženje stopa v novo dobo dela za dobrobit narodne šole in potom nje za dobrobit kralja in domovine ter celokupnega učiteljskega stanu. Med glavno nalogo si je stavilo udruženje ustvariti novo pokolenje, ki mu bo jugoslovensko ime, državna celota in duhovno edinstvo naroda nad vse. Udruženje bo neumorno delovalo na tem, da ne bodo plemenska imena in verske razlike niti najmanjša ovira edinstvu naroda.

Za dosego omenjenega cilja bo služil poleg drugih sredstev tudi novi mladinski list »Jugoslovenec«, ki ga začne izdajati udruženje s septembrom t. l. za vse osnovnošolske otroke v Jugoslaviji.

Udruženje namerava, ko se najde finančna možnost, da začne z izdajanjem pedagoške knjižnice, ki bi od časa do časa prinašala v posebnih knjigah teoretične razprave in praktična metodična navodila za učiteljstvo, posebno mlajše in bo služila vsem šolskim delavcem pri gradnji prave jugoslovenske šole.

Da bo učiteljstvo moglo hitro dobiti mala posojila po 6%, bo ustanovljena Učiteljska kreditna zadruga, v kateri bo imel vsak učitelj(ica) delež po 1000 dinarjev. Tako bomo imeli denarno ustanovo, ki bo razpolagala z več kot 20.000.000 Din. Posojila bi odobraval odbori sreskih učiteljskih društev. Ta misel je bila soglasno sprejeta na vseh banovinskih sekcijah.

Celoten dolg v znesku 400.000 Din, ki je še ostal od doma, bomo izplačali v enem letu. 16. decembra preteklega leta smo plačali 100.000 Din. 16. junija t. l. 100.000 Din in za 16. decembra tega leta smo nakazali in izplačamo Hipotekarni banki ostanek dolga 200.505,25 Din.

Z beograjsko občino smo v dogovoru glede odkupa prostora, na katerem stoji dom in se nadejamo dobrega uspeha. Potrebno nam je za to posestvo zemljiško pismo, da lahko dobimo večje posojilo za zidanje domov po naših toplicah in zračnih zdraviliščih. Udruženje ima prostor v banji Koviljači, ki ga je dobilo v dar od učitelja Voje Kačavende. Sličnih darov pričakujemo tudi na drugih krajih.

Dolgovana naročnina za liste udruženja je znašala 854.619 dinarjev. Med preteklim šolskim letom je bilo plačanih 398.982 Din. Da se je izterjala taka vsota, je pomagalo ministrstvo prosvete, ker je naročalo šolskim oblastvom, da skrbijo za to, da se udruženju pošlje dolžna naročnina.

V tesni zvezi s takim kreditom je uprava listov, ki so jo vodili neučitelji. Po napornem delu v zadnjih štirih mesecih so urejene nove knjige pri upravi in sedaj je poslovanje v redu. Potruditi se pa moramo, da se pošilja v bodoče naročnina pravočasno.

Od uprave Dunavske banovine je prejelo udruženje 20.000 dinarjev kot pomoč za prosvetno delo. Zahvaljujemo se tudi šalj za tako velik dar.

Sijajen uspeh učiteljskih tečajev v Dravski banovini.

V letošnjih počitnicah je bilo v Dravski banovini 18 tečajev za učiteljstvo.

Učiteljstvo je žrtvovalo počitnice, da poglobi strokovno znanje za delo v korist naroda. — Zaradi prevelikega števila prijaviteljev so se morali prirediti po dvojni tečaji iste vrste. — Vršili so se sledeči strokovni tečaji: Zadržno-knjigovodski tečaj v Ljubljani. — Merkantilni za obrtno-nadaljevalno šolstvo v Ljubljani (dva). — Merkantilni za trgovsko nadaljevalno šolstvo v Ljubljani (dva). — Uvodni za gospodinjstvo nadaljevalno šolstvo v Mariboru (dva). — Strokovni gospodinjški tečaj v Mali Loki. — Uvodni kmetško-nadaljevalni tečaj v Mariboru. — Gospodinjški tečaj v Krekovi gospodinjški šoli. — Gospodinjstvo higienski tečaj P. R. K. v Mladiki. — Tečaj za deška ročna dela v Ljubljani in Mariboru. — Radio tečaj v Ljubljani in Mariboru. — Pevski tečaj zbora JUU v Ljubljani. — Teoretično praktični pedagoški pevski tečaj Trostove v Ljubljani. — Pedagoški tečaj P. C. v Mariboru.

Zadržno knjigovodski tečaj JUU v Ljubljani.

Jugoslovensko učiteljsko združenje — sekcija za Dravsko banovino je s pomočjo subvencije, ki jo je dobilo od kr. banske uprave, priredilo zadržno-knjigovodski tečaj za učiteljstvo. Tečaj se je vršil na moškem učiteljskem v Ljubljani v dneh od 3. avgusta do 14. avgusta t. l., vsak dan od 7. do 12. ure dopoldne in od 3. do 6. ure popoldne, torej 8 ur dnevno.

Tečaj je otvoril dne 3. avgusta predsednik sekcije za Dravsko banovino tov. Ivan Dimnik, ki je poudaril pomen tečajev za učiteljstvo ter predal vodstvo tečaja v. d. sreskega šolskega nadzornika v Ljubljani tov. Rado Grumu, ki je že vodil prvi tak tečaj.

Organizacija je uvidela nujno potrebo izobrazbe učiteljstva na zadržno gospodar-

nih žrtev, ki jih je doprineslo v svrhu izpolnitve strokovne izobrazbe za udeleževanje na zadržnem polju in pa, kar moramo še posebej poudariti, to je točnost, vestnost in marljivost ter 100% obisk. To je razveseljiv pojav v vrstah našega učiteljstva in s takim učiteljstvom lahko smelo gledamo v lepšo bodočnost našega naroda.

Koncem tečaja so polagali učitelji(ice) izpite o predelani učni snovi pod predstvom zastopnika kr. banske uprave gosp. And. Skulja ter so prejeli izpričevala.

Udeleženci so odnesli iz tečaja kar najboljše utise za praktično udeleževanje na zadržnem polju, važna navodila in neobhodno potrebno znanje.

Taki tečaji so za učiteljstvo, ki stoji z narodom v najtesnejših kulturnih, socialnih in

nič manj tudi vodstvo in gg. predavatelji. Za udobno oskrbo je poskrbelo ravateljstvo vinarske šole, nekateri pa so bili gostje go-

zdarske šole. S tem tečajem se je zopet znatno pomnožil kader praktičnih delavcev na polju kmetškega poklicnega šolstva. — R.

Prvi in drugi merkantilni tečaj za obrtne in trgovske šole v Ljubljani.

Kr. banska uprava je priredila meseca julija in avgusta dva merkantilna tečaja, katerih se je skupno udeležilo 80 tovarišev.

Za časa trajanja obeh tečajev so se vršili sestanki tečajnikov z zastopniki kr. banske uprave, TOI, O. U. Z. D. in obrtniških organizacij s sledečimi rezultati:

1. Letno (vsaj vsaka 3 leta) se naj vrši občestvo učiteljstva obrtno-nadaljevalnih šol z zastopniki kr. banske uprave, TOI, O. U. Z. D. in trgovsko-obrtnih organizacij.

2. Letno (vsaka tri leta) se naj vrše ob sklepu šolskega leta obligatorne razstave.

3. Na razstavah je videti povsod enaka dela že davno zastarelih slogov (TOI je izdala duhu časa odgovarjajoče risbe in bo to sukcesivno nadaljevala — naročitelj!)

7. Učila naj izda TOI (se že vrši, pri izdaji naj bi sodelovale vse uvodoma omenjene organizacije in učiteljstvo).

8. V uk se naj sprejmejo učenci, ki so dovršili najmanj 2 razreda srednjih ali meščanskih šol (meščanska šola bi se naj reorganizirala v a) mestno-industrijski in b) podeželski tip) ali višjo narodno šolo.

9. Ustanove naj se posvetovalnice za izbiro poklica.

10. Učiteljstvo obelodani svoje ideje v »Obrtnem vestniku« (to je naloga odseka pri JUU).

Pohvalno je treba omeniti g. predavatelje, ki so skušali podati ogromno snov v izvlečkih, vendar se nam zdi potrebno pripomniti, da bi naj v bodoče za take tečaje

4. V prvih dveh razredih naj poučuje učiteljstvo, v tretjem pa le mojstri (na podeželskih šolah neizvedljivo).

5. Učiteljstvo in obrtniško-trgovske organizacije naj delajo vzajemno (bi bilo tudi priporočati vsem kulturnim organizacijam).

6. Sistem obrtnega šolstva se naj uredi po banovinah — sestavi naj se enoten učni načrt, ki pa naj bi bil le okvirjen (2 tipa šol: a) mestni — industrijski in b) podeželski tip).

sestavili učne načrte zgoraj omenjeni činitelji. Pouk bi bil tudi učinkovitejši, ako bi vsi gg. predavatelji izdali skripte, kakor je to storil g. Gogala za knjigovodstvo. Kar se tiče razdelitev ur smo mnenja, da je preveč ur dodeljenih pravoznanstvu, premalo obrtnemu spisu, računstvu in drugim strokam.

Taki tečaji privedejo učitelja do spoznanja, da mu še manjka znanja za svoje uspešno delo med narodom! — Veniger....

Uvodna gospodinjstva tečaja v Mariboru.

Kakor lansko leto, tako je tudi letoš priredila banska uprava uvodni gospodinj-

tečaj. Zanimanje za te tečaje je med učiteljicami vedno večje. Letos se jih je pripla-

skem polju in je začela s takimi tečaji že leta 1929.

Ta tečaj, ki je bil nekaj poizkusni tečaj, je uspel v vsakem oziru nad vse pričakovane in bi bili uspehi še mnogo večji, če bi tečaj trajal najmanj 14 dni. Tega pa iz finančnih razlogov ni bilo mogoče izvesti, ker so bili vsi izdatki tečaja docela na ramah združenja in ni bilo v ta namen v proračunu nobene predvidene postavke. Organizacija je priredila tudi v tem letu poseben tak tečaj za IV. letnik učiteljskega. Združenje je bilo s tem obremenjeno z znatnim zneskom tako, da naslednje leto sploh ni moglo misliti na igranje takega tečaja.

Letos pa, ko je kr. banska uprava prisločila na pomoč z znatno podporo, se je vršil tečaj po določenem programu, ki je razviden iz »Prosvete« šte. 5, str. 101 do 103.

Na tečaju so predavali gg. Fran Treček, ravnatelj »Zveze slovenskih zadrug« v Ljubljani, I. Smolčič, tajnik ter Rožet, agronom omenjene zveze in Rado Grum, šolski nadzornik v Ljubljani.

Vodstvo tečaja je bilo poverjeno Rado Grumu, sreskemu šolskemu nadzorniku v Ljubljani.

Tečaja so se udeležili učitelji iz vseh strani Dravske banovine, in sicer 38 po številu. Te objavimo posebe, da se bodo učitelji zadrugarji poznali med seboj in bodo stopili v skupno zvezo.

Da se naše učiteljstvo zanima za zadržno delo med narodom, je pokazalo dovoljno število prilaščencev (52), predvsem pa dejstvo, da se učiteljstvo ni strašilo material-

gospodarskih stikov, velikega pomena, ker ga usposablja za uspešno sodelovanje na zadržno-gospodarskem polju, ki je ravno v naši Dravski banovini v najlepšem razvoju v primeru z ostalimi banovinami naše lepe domovine.

Ideja zadržništva bo sčasoma, ako bomo imeli za to sposobne voditelje posameznih zadrug — in to so učitelji — pronikla v najoddaljenejša naša brda. Učitelj je tu v prvi vrsti poklican, da sodeluje kot strokovnjak na tem polju, da dviga in vodi svoj narod ne samo kulturno in etično-moralno, temveč vzporedno tudi socialno in gospodarsko. In ako bo sodelovalo učiteljstvo pri tem delu, se bo dvignilo blagostanje našega naroda, ker bo socialno podprt in gospodarsko dovolj močan in samostojen.

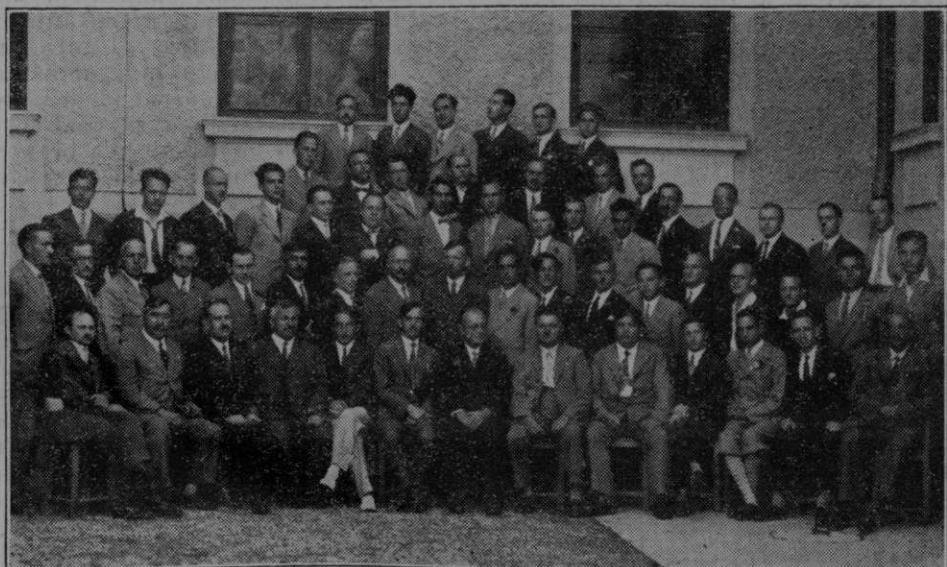
Iz navedenega sledi, da so taki tečaji za učiteljstvo nujno in neobhodno potrebni. Glede nadaljnjih zadržno-gospodarskih tečajev pa bi bilo želeli:

1. Da se taki tečaji prirejajo za učiteljstvo redno vsako leto in to toliko časa, dokler se zadržništvo in zadržno knjigovodstvo ne uvedeta kot obvezna predmeta na učiteljskih.

2. Vsakoletni tečaj naj se vrši od 3 do 4 tedne, da se zamore začrtana snov mirno in brez forsiranja podati in da jo udeleženci tečaja čim bolje obvladajo.

3. V doseg tega pa je treba izdatne in večje finančne podpore, ki naj omogoča učiteljstvu, da se izobražuje za udeleževanje na zadržnem in gospodarskem polju.

Uvodni tečaj za kmetško nadaljev. šolstvo v Mariboru.

Maribor, 21. avgusta 1931.

Preteklo soboto se je zaključil na vinarski in sadjarski šoli v Mariboru uvodni in metodični tečaj za kmetške nadaljevalne šole. Tečaj, ki ga je vodil banovinski kme-

tijski referent šolski svetnik g. Krošl je obiskovalo 58 tovarišev iz vseh delov banovine. Napravili so več ekskurzij, tako v Pekre, v Kamnico i. dr. Udeleženci so bili z uspehom tečaja prav zadovoljni, upajmo da

Pri naročilih potom Učit. gosp. poslovalnice upoštevajte knjigarno Učiteljske tiskarne.

silo toliko, da sta se morala vršiti dva tečaja. Prvi je bil v dneh od 3. do 15. avgusta, drugi pa za tem. Velika udeležba je pokazala, koliko volje imajo naše učiteljice do dela med narodom.

Gospa ravnateljica »Vesne« je sprejela tečajnice pod svojo gostoljubno streho in s tem nudila udeležnikom udobno bivališče ter tako pripomogla k čim boljše mu uspehu.

Prvi uvodni gospodinjski tečaj je posejalo nad 40 učiteljic iz vseh krajev Dravske banovine. Največ jih je bilo iz severnih krajev, posebno iz Prekmurja. Treba je dati napotke in znanja onim, ki ga najbolj potrebujejo, ki imajo najlepšo, pa tudi najtežavnejšo nalogo, vzgajati in poučevati one, ki so bili pod tujim jarmom in pod tujim vplivom.

Voditelj tečaja šolski svetnik g. Krošl je v svojih referatih podal smernice za naše delo in kako naj si pridobi učiteljica predvsem zaupanje in spoštovanje med narodom, ako hoče z uspehom vršiti svojo nalogo.

V drugem delu svojih predavanj pa je raztolmačil pravilnik gospodinjsko-nadaljevalnih šol ter uvedel tečajnice v pravilno poslovanje.

Z največjim zanimanjem smo sledile predavanjem ge. Mešičkove. Na mah si je pridobila nas vse in to ne samo s podanimi referati, temveč s svojo osebnostjo. S tolmačenjem podrobnega učnega načrta za gospodinjsko-nadaljevalne šole nam je dala poguma za uspešno delo. Pokazala nam je pravo smer pouka in s tem rešila marsikatero morečih skrb, kako se ji bodo posrečile torte, kreme, aspiki itd., ki nikakor niso naloge gospodinjsko-nadaljevalnih šol.

Gospodinjsko higienijski tečaj PRK na Mladiki v Ljubljani.

Tik pred šolskim sklepom je Oblastni odbor PRK razpisal gospodinjski in higienijski tečaj v Ljubljani. Kljub temu, da smo po napornem šolskem delu bile potrebne odmor, smo se prijavile tekom par dni v velikem številu, 60 nas je bilo. Našemu delavnemu nadzorniku F. Gaberšku je bilo težko izbirati. Sprejel je le one (28), ki so se že udeleževale pri organizaciji PRK,

Vodstvo gospodinjskega tečaja je Oblastni odbor poveril priznani strokovnjakinji gđ. Jerici Zemljanovi. V kuharsko umetnost nas je upeljala gđ. Franja Jagodičeva, ki si je s svojim prijaznim in večjim postopanjem mahoma pridobila naklonjenost vseh tovarišic. Z velikim veseljem in zanimanjem smo se lotile vsakega dela. Naši jedilniki so bili izbrani za meščansko kuhinjo in jih bomo lahko s pridom uporabljale ob vsaki priliki. Spretno je združila gđ. Jagodičeva prakso in teorijo ter nam v popoldanskih urah predavala o živiloznanstvu Gđ. Zemljanova pa nam je izčrpno in nazorno podajala družbna pravila.

Drugi del našega tečaja je obsegal zdravstvena predavanja. Predavali so: Dr. Dragaš: o negi dojenčka in higieni žene. Dr. Rus: o prvi pomoči. Dr. Tavčarjeva: o tuberkulozi. Dr. Pirc: o podvigu higieni na selu in o šolski higieni. Večino predavanj so nam predavatelji ponazorili s filmi, ekskurzijami in praktičnimi vajami. V skupinah smo zahajale vsako jutro v dom Kraljice Marije za zdravstveno zaščito mater in dece. Tamkaj smo kopale, povijale in hranile dojenčke. Ravnatelj higienijskega zavoda dr. Pirc nam je razkazal in tolmačil higienijsko razstavo na ljubljanskem velesejmu. Seznanili nas je z ogromnim delom, ki ga vrše zdravstveni domovi in naši banovini. Na licu mesta smo si ogledale zdravstveni dom v Lukovici in Medvodah. Lukovica je vzor asanirane vasi, ki je sedaj center velikega okrožja. Dalje smo obiskale državno zdravilišče za tuberkulozne na Golniku, kjer nam je g. dr. Radšel razkazal prostore v zdravilišču in njegovo krasno okolico. Gg. zdrav-

V ostalih predavanjih nam je podal g. dr. Jeraj misli o kmečkem občestvu. — O narodnih nošah in naših domovih pa sta nam govorila prosvetni inspektor g. dr. Kotnik in g. dr. Baš.

Seznanele smo se dalje s socialnimi zakoni in predpisi. G. predavatelj nas je peljal v »Mladinski dom«, ki je kaj lično in ekonomsko urejen zavod. Tu ima uboga deca svoj drugi dom. V »Dečjem domu« smo spoznale skrb socialne zakonodaje za naše najmlajše državljane. Z idejami in cilji »Sokola kraljevine Jugoslavije« nas je seznanil g. dr. Pivko. G. dr. Benčan, primarij ženske bolnice, nam je podal zlatih naukov o higieni žene, g. dr. Vrtovec pa nam je predočil otroške bolezni. Ogledale smo si tudi žensko bolnico. Vse splošno pa so ugajali referati g. dr. Podgornika.

Poleg predavanj smo imele tudi nekaj poučnih ekskurzij. Ogledale smo si kokešerejo pri šolskih sestrah v Kamenici Marsikaj, kar smo videle, ni za kmetiska dekleta in žene. Veliko pa se bo tudi v tem oziru dalo izboljšati. Pogledale smo tudi drevnico g. Dolinška. Obiskale smo predilnico, tovarno mila »Zlatorog« ter vinarsko in sadjarsko šolo. Tu so nam ugajali skrbno obdelani nasedi. Po ogledu zavoda smo bile postrežene z vinsko kapljico.

Ob zaključku tečaja smo se, kakor je navada tečajnikov, sestale pri »Balonu«, kamor smo povabile tudi tovariše, ki so bili v kmetiskem tečaju. Po par prijetnih urah smo se poslovile ter odšle na svoja mesta, kjer bomo pridobljeno znanje in dobre napotke s pridom uporabljale pri delu v gospodinjsko-nadaljevalnih šolah.

nil nas je z ogromnim delom, ki ga vrše zdravstveni domovi in naši banovini. Na licu mesta smo si ogledale zdravstveni dom v Lukovici in Medvodah. Lukovica je vzor asanirane vasi, ki je sedaj center velikega okrožja. Dalje smo obiskale državno zdravilišče za tuberkulozne na Golniku, kjer nam je g. dr. Radšel razkazal prostore v zdravilišču in njegovo krasno okolico. Gg. zdrav-

nika dr. Pirc in dr. Rus sta poskrbela, da smo videle tudi različne zdravstvene, socialne in gospodarske ustanove v Ljubljani. V higienijskem zavodu nas je dr. Petrič vodil po bakteriološkem, statističnem in kemičnem oddelku. Pokazal nam je, kako se preiskuje kvaliteta mleka, preden pride na trg. V Domu za mestne onemogle smo se čudile, kako pod vodstvom dr. Rusa vzorno oskrbujejo starke in starčke. Ker še marsikateri izmed nas ni videla röntgenaparator, presvetljevanja in obsevanja, nas je z vsem tem seznanil röntgenolog g. dr. Hebein v Leonišču. Pod strogo zdravstveno kontrolo se vrši v Ljubljani obrat z mesom. Videle smo mestno klavnico, ki je vzorno urejena po najmodernejših in higienijskih predpisih. Vse ekskurzije so potekle v veselem razpoloženju.

Obiskovalke smo s tečajem zelo zadovoljne. Kar smo pridobile, vse nam bo koristilo pri šolskem delu. Hvalno se bomo spominjale posebno še gg. nadzornikov Gaberška in Lužarja, ki sta s svojo požrtvovalnostjo pripomogla, da se je osnoval tečaj. Zahvaljujemo se tudi gđ. ravnateljici Jerici Zemljanovi za njeno naklonjenost, gđ. Jagodičevi ter njeni pomočnici g. Matekovi in gg. zdravnikom za njihov trud.

L. P.

Gospodinjski tečaj za učiteljice v dr. Krekovi gospodinjski šoli v Ljubljani.

Kmetijsko-gospodinjski tečaj za učiteljice na dr. Krekovi gospodinjski šoli v Zgornji Šiški pri Ljubljani se je vršil od 5. julija do 1. avgusta 1931. Pouk je bil teoretičen in praktičen.

Predmeti so bili sledeči: hranoslovje, kuhanje, pranje, likanje, serviranje, praktično gospodinjstvo, šivanje, krojno risanje, mlekarstvo, vrtnarstvo, sadjarstvo, higijena, nega dojenčka in pouk o metodiki, ureditvi

in pomenu gospodinjskih tečajev med kmetiskim in delavskim ljudstvom.

Tečaj je obiskovalo 33 učiteljic iz raznih krajev naše banovine. Vodila ga je s. Adelinda Žužek, poučevala so tudi s. Vida Mencin, s. Avgusta Zwitter, s. Cirila Žuža, o zdravstvu je predaval šef Higienijskega zavoda g. dr. I. Pirc, ki je predavanj pojasnjeval z različnimi poučnimi filmi, o negi dojenčka pa je poučeval g. dr. Dragaš.

Udeležence so naredile več poučnih ekskurzij. Ogledale so si: Higienijski zavod in higienijsko razstavo v Ljubljani, zavod za zaščito mater, deca, zdravstveni dom v Lukovici, zdravilišče na Golniku, banovinsko kmetijsko-gospodinjsko šolo na Mali Loki in

Gospodinjski tečaj za učiteljice v Mali Loki.

Praktični tečaj za učiteljice gospodinjsko-nadaljevalnih šol na Mali Loki se je pričel 17. avgusta. Otvoril ga je zastopnik kraljevske banske uprave g. ing. Zidanšek. Voditeljica tečaja je tov. Marija Pleškova, kuhanje poučuje tov. Greta Prašnikarjeva.

Delo je razdeljeno na tri skupine. Prva kuha, druga je zaposlena s hišnimi posli in

vzorno posestvo na Lesnem brdu pri Vrhniku.

Lepo uspeli tečaj se je zaključil v zavodu s prirčno domačo slovesnostjo, ki se jo je udeležil tudi naš pisatelj g. Fran Finžgar, ki je v krasnem poslovnem govoru poudarjal pomen učiteljskega delovanja med kmetiskim ljudstvom in podal smernice bodočega dela.

Poleg tega tečaja sta se vršila pod istim vodstvom še dva tečaja za konserviranje sadja, sadnih sokov in zelenjave. Prvi tečaj je obiskovalo 11 učiteljic in je trajal od 30. junija do 5. julija 1931.

Drugi tečaj pa je obiskovalo 12 učiteljic in se je vršil od 17. avgusta do 22. avgusta

šivanjem, tretja pa z mlekarstvom in vrtnarstvom.

Dnevno se vrše 3 do 4 ure predavanja iz gospodinjstva, živiloznanstva, sadjarstva, vinarstva, mlekarstva i. dr.

V tečaj je sprejetih dvajset učiteljic in ena poštna uradnica. Po zaključku tečaja priobčimo poročilo.

Tečaja za rokotvorni pouk in radio v Ljubljani in Mariboru.

O pouku ročnih del, ki so se uvedla med šolske predmete šele v teku zadnjih let, večina našega učiteljstva še ni strokovno poučena. Da pa želimo odstraniti tudi ta nedostatek, dokazujejo vsakoletni učiteljski tečaji, za katere je navadno več priglasencev, kakor jih je mogoče sprejeti. Tudi le-

Obiskovalci radio-tečaja so se seznanili s podrobnostmi v radio-tehniko pod spretnim vodstvom g. prof. Andréjeja, ki je strokovnjak na tem polju. Vsi ekskurzisti so pohiteli na ogled studia radio Ljubljane ter oddajne postaje v Domžalah.

Mnogo koristi so odnesli tovariši in to-

tošnje počitnice sta se vršila v Dravski banovini dva tečaja ročnih del; eden v Mariboru pod vodstvom meščanskošolskega ravnatelja g. Humeke, drugi pa v Ljubljani na tehnični srednji šoli. Vodstvo tečaja je bilo v rokah meščanskošolskega ravnatelja tov. Novaka, znanega propagatorja za pouk ročnih del. Ljubljanski rokotvorni tečaj se je pričel 13. julija. Obiskovalo ga je 31 naših

varišic iz vseh navedenih tečajev. Žrtvovali so mesec dni počitnic ter so se kuhali v pasjih dnevih v učilnicah čisto tudi po 10 ur na dan. Mizarji so pričenjali svoje delo že ob 6. zjutraj nepretrgoma do 13. Popoldne pa so prisostvovali pouku v radio-tečaju. Poleg časovnih in gmočnih žrtev so imeli tudi telesni napor. Poplačani pa so obilo z zavestjo, da so razširili svoje znanje.

tovarišic in tovarišev. Obiskovalci tečaja so se poučevali o splošnih zadevah, kakor: v lepjenju, izrezovanju papirja, sestavljanju slik iz barvastega papirja, izdelovali so barvaste podobe z iztrgovanjem šarenih listov, transparente, mape in škatlje. Poseben del programa v splošnem tečaju je bilo gnetenje, modeliranje in odlivanje v gipsu, o lepenkarstvu, pletarstvu in mizarstvu.

Tečajnike sta obiskala prosvetni šef g. Mazi in banski šolski nadzornik g. Rape. Oba sta se zelo laskavo izrazila o krasnih izdelkih. Po poslovnem večeru so se vsi tečajniki razšli po enomesečnem prijateljskem sožitju na svoje domove z zagotovilom, da bodo vse, kar so jim nudili njihovi voditelji, porabili v korist našega procvetojočega šolstva.

—nč—

Teoretično-praktični pedagoški pevski tečaj.

Učiteljski teoretično-praktični pedagoški pevski tečaj se je zaključil dne 8. avgusta. Vršil se je na državnem konservatoriju v Ljubljani pod pokroviteljstvom velezaslužnega konservatorijskega ravnatelja Mateja Hubada in vodstvom požrtvovalne gospe profesorice Angele Trostove. Glasbeno zgodovino je predaval univerzitetni profesor dr. Josip Mantuani. Tudi g. pokrovitelj sam

je podal učitelstvu lepe smernice za pravilno petje. Z velikim zanimanjem smo sledili krasnim strokovnim predavanjem gospe profesorice A. Trostove, g. univ. profesorja dr. Josipa Mantuani in g. mojstra Mateja Hubada. Zahvaljujemo se iz dna srca vsim cenjenim predavateljem za trud in požrtvovalnost z željo in prošnjo, da bi se vršil tak tečaj tudi prihodnje počitnice. — Udeleženci tečaja.

Pevski tečaj pevskega zbora JUU.

Tudi naš pevski zbor JUU je imel počitniški tečaj, ki se je vršil od 2. do 10. julija t. l. v Ljubljani.

Udeležili so se ga vsi člani pevskega zbora. Ti tečaji so redni in priredi pevski zbor JUU dne 7. in 8. septembra zopet tak dvodnevni tečaj.

Na tečaju vežbajo učitelji-pevci in učiteljice-pevke ter se urijo za nastope pevskega zbora UJU. Hkrati se usposablja tudi za vodstvo svojih pevskih zborov v kraju službovanja.

Gotovo je, da bo učiteljski pevski zbor s tem postal jaka opora našim podeželskim narodnim pevskim zborom.

Poročilo o pedagoškem tečaju Pedagoške centrale v Mariboru in nadaljnja poročila priobčimo v prihodnji številki.

Učiteljska tiskarna priporoča nove zvezke vsem osnovnim in viš. narodnim šolam.

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—

FOTO-SPORT

Vam dela veselje le z dobro kamero, katero kupite najcenejše pri **Fr. P. Zajec**, optik — Ljubljana, Stari trg 9. — Ceniki brezplačno!

Harmonij

Proda se dobro ohranjen harmonij fi. Lenarčič. Cena po dogovoru. — Šolski upravitelj v Mokronogu.

Če kupujete **fotoaparat**, nikakor ne pozabite ogledati si pri nas precizne

Voigtländerjeve kamere

Zahtevajte pravkar izšli brezplačni cenik.

Drogerija Gregorič - Ljubljana

Prešernova ulica št. 5

Pelikan

Zaloga barv, tušev in radirk

POVSOD NA ZALOGI
TISKOVINE NA ZAHTEVO

GÜNTHER WAGNER, WIEN X/1.

Priporočamo tvrdke, ki inserirajo v našem glasilu!

Dame!

Plašče, kostume in obleke, najugodnejše in na obroke Vam nudi

A. Paulin,

Ljubljana — Kongresni trg št. 5

Gg. šolski upravitelji!

Vaša narodna dolžnost Vam nalaga, da se gotovite svoji šoli nabavo, z rešenjem ministrstva prosvete O. N. br. 36637/25. in O. N. br. 24398/30. odobrenih pomožnih učil v zemljepisnem pouku

Po naredbi prosvetnega oddelka Dravske banovine obvezana je vsaka šola imeti vsaj 1 izvod tega učila

Slike z Jadrana in Primorja

12 različnih umetniških barvnih slik Dalmacije in Primorja, izdelanih po naših najslavnejših mojstrih prof. Crnčiču, Kovačeviću in Krušlinu.

Znižana cena Din 296.—

razume se, da skupno z učno knjigo, zavijanjem in poštnino. Slike so velike 45x50 cm in so pripravljene tako, da se jih lahko obeš na zid. — Poleg tega, da so te lepe slike v okras šolskih prostorov, so po razpisu ministrstva za vojno in mornarico D. br. 44012/26 in ministrstva notranjih del J. B. br. 20495/26 najprimernejše sredstvo za uspešno propagando za naš Jadran.

Nadite otrokom pri nazornem pouku užitek spoznavanja prirodnih lepot našega morja in Primorja. Budite v otrocih nacionalno zavest z dosegi ljubezni do jugoslovenskega Jadrana.

Oskrbo šol v Dravski banovini vrši samo: **Banovinska zaloga šolskih knjig in učil v Ljubljani**

KDOR OGLAŠUJE,
TA NAPREDUJE!

angleškega
in češkega
sukna!

BOGATA IZBIRA!

A. & E. SKABERNÈ
LJUBLJANA

Vaše potrebščine krijete najceneje v manufakturni trgovini

„PRI SOLNCU“

CE
LJE Glavni trg 9

Prodaja tudi na obroke!
Za obilen obisk se priporoča

ALOJZ DROFENIK

Na obroke

blago za jesenska oblačila
moška in ženska

MANUFAKTURA

vseh vrst po priznani solidnih cenah pri tvrdki

Novak Ljubljana

KONGRESNI TRG ŠT. 15
Nasproti NUNSKE CERKVE

Premog in drva

najboljše vrste dobavlja

I. Pogačnik

LJUBLJANA, Bohoričeva cesta 5.

Telefon 2059.

Specialno

olje zoper prah

za higienično čiščenje učilnic, laneno olje, firnež, emajlne lake, vse vrste prozornih lakov, oljate in suhe barve, steklarski kit in vse v barvarstvo stroko spadajoče blago. Tudi študijske in umetniške barve dobite pri domačem podjetju

MEDIĆ-ZANKL

tovarne olja, firneža, lakov in barv
LASTNIK FRANJO MEDIĆ. — CENTRALA V LJUBLJANI
Tovarne: Ljubljana-Medvode-Domžale. Podružnice in skladišča v Mariboru in Novem Sadu.

Lovske puške

floberte, browning pištole, pištole za strašenje psov, lovske in ribiške potrebščine ima vedno v zalogi

F. K. KAISER — puškar — LJUBLJANA
KONGRESNI TRG ŠT. 9

Ugodnost!

Damske galoše . . . 70 Din
Moške galoše . . . 75 Din
Damski snežni čevlji 100 Din
Moški snežni čevlji . 110 Din

ANTON KRISPER, Ljubljana

Mestni trg 26 * Stritarjeva ulica 3

P. n.

šolam in šol. upraviteljem

vljudo priporočam

vse vrste šolskih zvezkov iz najboljšega brezlesnega papirja in vse knjigoveške potrebščine po najnižjih cenah: platno, marmor papir, sukanec, lepenka itd.

Anton Janežič

knjigoveznica, industrija šolskih zvezkov in zaloga vseh knjigoveških potrebščin
Ljubljana, Florjanska ulica št. 14

OSVALD DOBEIC - LJUBLJANA

PRED ŠKOFIJO ŠT. 15

priporoča svojo bogato zalogo galanterijskega, drobnega in modnega blaga po najnižjih cenah. — Velika izbira vseh vrst nogavic, D. M. C. in C. M. S. predmetov.

Na debelo!

Na drobno!

Avgust Agnola

Zaloga stekla, porcelana, kamenine, zrcal in šip. Kompletne opreme za restavracije, hotele, gostilne, kavarne in bare ter za splošno gospodinjstvo.

Luksuzni predmeti.

LJUBLJANA

DUNAJSKA CESTA 10.

Telefon 2478.

VELETRGOVINA

F. König

„

Velika izbira igrač, galanterijskega blaga in gramofonov, kakor tudi žepnih predmetov in raznih kovčgov.

Izvrstno šolsko črnilo!

„EFESIN“ — črnilni prašek da v čisti vodi raztopljen dobro ohranjuje in ceno šolsko črnilo

Št. 295, doza za 6 — 12 litrov črnila Din 11.20.

„ 296, „ „ 20 — 40 „ „ „ 33.60.

„ 226, patrona za 1 liter rdeče tinte „ 5.50.

„ 221, „ „ 1 „ pisarniške „ „ 0.40.

Odlična priznanja!

Knjigarna Učiteljske tiskarne

v Ljubljani — Frančiškanska ulica št. 6

Hočete zastonj

v Ljubljano na „Kraljev teden“?

OBLAČILNICA „ILIRIJA“

Vam nudi, če kupite najmanj za 500 Din blaga za obleke, perila ali čevlje, velesejmski popust, tako da Vas vožnja iz najoddaljenejših krajev Dravske banovine ne stane niti dinarja! — Brez predplačila! Dolgoročno odplačevanje!

Oblačilnica „Ilirija“, Mestni trg 17/I.

LENIN

roman in življenjepis moža, ki je igral v svetovni vojni in v njenih odmevih tako usodno vlogo v zgodovini Rusije in vsega sveta kot duševni vodja in poglavar boljševizma. Toda tu ne gre za suhoparen življenjepis, niti za ideologijo osebnosti in nauka. To je roman v pravem pomenu besede, pisan zelo živahno in napeto. Ossendowski, ki je živel do konca svetovne vojne v Rusiji — bil je nekaj časa tudi profesor v Tomsku — je poznal osebno razmere, v katerih je živela ruska inteligenca kot oni činitelj, ki je ustvarjal predvojne idejne smeri. Ossendowski je eden onih redkih Poljakov, ki so zavzemali napram ruskemu duhovnemu življenju vedno nepristransko, čeprav kritično stališče. Osebnost je poznal tudi Lenina in mnoge prvake velike ruske revolucije, ki so prišli na površje po prevratu. Odtod tako živo zanimanje slavnega poljskega pisatelja za razmere, ki jih opisuje od otroških let mladega Vladimirja Uljanova (Lenina) v rodbinskem krogu in njegovo pestro življenjsko pot do prevrata, ki je tako močno vplivala na oblikovanje vsega povojnega socialnega in gospodarskega sveta. Ossendowskega roman »Lenin« zasluži kot roman-življenjepis in kot politični roman v polni meri, da ga vsak izobraženec prečita.

*IZ JULIJSKE ŠTEVILKE
„Slovenskega Naroda“.*

Urednik »Jutra« B. Borko piše v svojih »Srečanjih v tujini« (glej »Jutro« od 16. maja t. l.) med drugim:

F. A. Ossendowski je v inozemstvu dobro znano ime. Njegovi spisi so prevedeni v vse večje evropske jezike in njegovo ime se pogosto navaja, če je beseda o sodobnih evropskih pisateljih. Poznal je Lenina; imel je z njim ob dolgih sibirskih večerih neskončne diskusije o človeštvu. Videl je njegove človeške strani in je napisal zanimivo knjigo o ruskem revolucionarju.

Ko sem se mudil v Varšavi, je imel gospod Ossendowski, ki je profesor na visoki šoli, polno skrb in dela. Zaradi tega je

BLODNJE

kot roman je najobsežnejše in najbolj revolucionarno delo, ki tvori prelom v pripovedni tradiciji. Temeljni elementi, na katerih počiva ta veličastna konstrukcija, so kipeč upor in strast. Avtor se tu ne kaže kot heretik, ampak kot rebel, romar k absolutnemu, njegov katoliški misticizem ni ničesar drugega ko iskanje Boga v pozemeljskem popotovanju...«

*Iz revije
„L' Europe Centrale“.*

»Jutro« v svojem kulturnem pregledu piše:

»Jaroslav Durych je nepopustljiv katolik, ki smatra, da je bila Belogorska katastrofa koristen dogodek, znak božje volje, da naj se čreda čeških ovac vrne iz krivoverstva v edino zveličavno cerkev. Na srečo je Durych preveč artist, da bi pisal tendenčne romane. Predvsem je pesnik, tvorec lepote. V svoji Wallenstein-trilogiji je Durych obdelal leta med Belo goro in usodno nočjo, ko je bil Wallenstein v Chebu ustreljen. Romanu je dal značilen naslov »Bloudění«, ki pomeni toliko kot naše blodenje, tavanje. Dejanje ni zaprto v krog češke dežele, marveč se odigrava med naključji in avanturami tridesetletne vojne po vsej Evropi od Ogrske do Baltika, od Češke do Sredozemlja pa vse do Južne Amerike. V neskončnih blodnjah in romanjih iščejo osebe romana srečo, Boga, ljubezen in mir svojih duš. Izmed stotine oseb, ki pred čitateljem vstajajo in izginjajo, se najostreje rišejo liki nekaterih glavnih oseb zlasti Wallensteina, cesarja, Maksimilijana Bavarskega, Slavate, Lichtensteina, Trčka, predvsem pa ljubke simbolične dvojice Angelike in Jurija ter poročnika Kilijana in njegove zaročenke. — Strmimo pred nalogo, ki jo je izvršil pisec, ko je združil v celoto toliko različnih usod in dejanj v tako raznoličnih krajih. Roman vsebuje sila veliko zgodovinskih podrobnosti, ki pa jih pisec vedno obvladuje, tako da nam ne kopiči umetniško neprebavljivega gradiva; zgodovinske dogodke oživlja tudi to, da so osebe orisane jako živo. Mnogi opisi nas

bilo težko ujeti primeren trenutek, ko bi ga intervjuval.

G. Ossendowski je mož v najboljših letih, širokega, markantnega obraza, ki mu britev daje nekam ameriško podobo. Govori prijazno, neprisiljeno, brez pozerstva in glumaške narejenosti. Čutiš: tako govori človek s človekom.

»Slišal sem, da namerava Umetniška Propaganda izdati slovenski prevod Vasega »Lenina!« sem mu dejal.

»Da, znano mi je. No, knjiga je bila povsod dobro sprejeta: prikazal sem Lenina s človeške strani, brez mrznje in predsodkov, a tudi brez senč onega kulta, ki ga uganjajo v Rusiji. Z Leninom sva se mnogo družila in imel sem dovolj prilike, da ga spoznam v najrazličnejših situacijah. Naravno je, da se nisva strinjala, toda poznal sem ga temeljito.«

To neznansko napeto delo, ki v živi graditvi zgodovinskih dejstev, s pesniško besedo predočuje velikega revolucionarja, nam prvič odpre pogled v postanek in življenje boljševiške Rusije.

Izide v 2 delih v založbi Umetniške Propagande v jeseni t. l.

(Zaplemba romana »Lenin« je bila z odlokom ministrstva notranjih poslov br. I/4006 razveljavljena.)

Vsaka iz obeh knjig »Lenina« bo veljala:

kartonirana:	60.—	Din
v platnu	75.—	„
v polusnju	100.—	„

zgrabijo po svoji pesniško - neposredni učinkovitosti. Zaradi svojih očitnih vrlin in neposredne umetniške kakovosti so Durychove »Blodnje« vzbudile občudovanje.«

»S svojo historično ironijo, z naziranjem, da je bil proces tridesetletne vojne delo edinca, je osvobodil Durych ono dobo od romantičnih copernij in pridobil s tem bolj etično razmerje k celi njeni slavi in tudi k padcu Wallensteinskega vojvode.

Durychovo pojmovanje historije same, čistoča govorice, izborna gradba dialogov, prijetno zvonečih kadenc je za ta roman najbolj značilno. Delo tako ogromne koncepcije je moralo zahtevati več zvezkov. Nasprotno nazoru, da je to delo nekompromisnega dogmatika, dokazuje vsa njegova probojnost in svoboda mišljenja, da je ta roman popolni paradoks katolicizma. Durych je najbolj srečni darovatelj umetniških vrednot v sedanji dobi literarnega uboštva.«

„*Nar. list*“ iz julija t. l.

Roman »Blodnje« izide v 2 delih v založbi Umetniške Propagande na Veliko noč 1932.

Vsaka knjiga romana »Blodnje« bo veljala:

kartonirana:	60.—	Din
v platnu	75.—	„
v polusnju	100.—	„

Osnutki platnic mojstra Vavpotiča.

V informacijo in presojo.

Kartoniran izvod »Lenina« na Poljskem stane naših Din 195.—, na Češkem Kč 65.— ali Din 120.—.

Kartoniran izvod romana »Blodnje« stane na Češkem Kč 104.—, t. j. Din 170.—, na Nemškem Mark 14.— ali naših Din 190.—.

Navajamo v dokaz, da so naše izdaje zelo poceni, čeprav po opremi boljše.

Razpis subskripcije.

Podpisano založništvo bo izdalo v III. letniku »Dobre knjige« kot redne publikacije spredaj navedena dva velika, sodobna romana v štirih knjigah in sicer:

Ossendowskega »LENINA« I., II. v avtoriziranem prevodu Frana Bradača in

Durychove »BLODNJE« I., II. v avtoriziranem prevodu Ferda Kozaka.

Vse štiri knjige so prav obsežne, tiskane na najfinejšem papirju s tiskom iz nalašč v ta namen pridobljenih ameriških matric. Vezava priznana, vsaka knjiga v kaseti.

Subskripcijska cena vseh štirih kartoniranih knjig 200.— Din

Subskripcijska cena vseh štirih v platno krasno vezanih knjig 220.— „

Subskripcijska cena vseh štirih v polusnje (safian in pravo zlato) krasno vezanih knjig 300.— „

Kot zadnji subskripcijski dan velja 15. september 1931.

Izpolnite, neželjeno črtajte, izrežite in vtaknite v kuverto spodnjo tiskovino, na ovitek napišite naslov: Umetniška Propaganda, odpravnništvo Loka pri Zidanem mostu s pripombo »tiskovina« ter odprto, s 25 parami frankirano, čimpreje odpošljite.

UMETNIŠKA PROPAGANDA

Tu odrežite.

+

Naročilnica.

Umetniški Propagandi, odpravnništvo

Loka pri Zid. mostu

Z ozirom na Vaš prospekt prosim, da me smatrate za obveznega naročnika:

romana: LENIN I.—II.

(dve knjigi)

Vsaka knjiga v kart. . . 60.— Din

„ „ v platnu . 75.— „

„ „ v polusnju . 100.— „

romana: BLODNJE I.—II.

(dve knjigi)

Vsaka knjiga v kart. . . 60.— Din

„ „ v platnu . 75.— „

„ „ v polusnju . 100.— „

romanov: LENIN I.—II.

BLODNJE I.—II.

za subskripcijsko ceno vseh

štirih knjig v kart. . . . 200.— Din

vseh štirih knjig v platnu 220.— „

vseh štirih knjig v polusnju 300.— „

Naročnino v znesku Din bom plačal takoj — v 10. zaporednih, mesečnih obrokih po Din začnši 1. oktobra 1931.

Datum

Podpis in natančen naslov:

Česar ne želite, črtajte!

Reklamacije se vpoštevajo le osem dni po prejemu. — Poština in ovojina se računa po fakturnem izdatku.

V slučaju naknadnega plačevanja ostajajo knjige last založbe do popolne poravnave. — Plača in toži se v Ljubljani.

F. Ossendowski
avtor Lenina

Moja povest „Lenin“ je izstopajoč dokument človeške
povzgoje, ki prikazuje svetovnega egoizma, ki prihaja –
iz človeškega srca, iz človeškega uma, iz človeškega
korenin v srcu, ne more vsi steči idej o globalnosti.

Ferdinand Ossendowski

Moja povest „Lenin“ ni samo človeški dokument določenega napora
kako spremeniti socialni red, še bolj psihološko potrjuje dejstva, da zamisel,
ki ne prihaja iz srca, ne more postati splošna človeška ideja.

(Po avtogramu, poslanem za izdajo „Lenina“
založbi „Umetniške Propagande“.)

Že strukturna oblika romana
— da ne govorimo o njegovi čudo-
viti miselni podobi — spominja na
„Božanstveno Komedijo“. — Res,
Durych je češki Dante, Dante,
drugič poslan vsemu svetu.

Valerij S. Vilinskij.

Jaroslav Durych
avtor Blodenj